

ผลจากการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

Results of Creative-Based Learning (CBL) Implementation on the Topic of
"Creative Food" in the Occupation and Technology Learning A for
Mudthayomsuksa 5 students of Satri Si Suriyothai School

จักรพันธ์ รูปงาม*, เมธสิทธิ์ คำคำมา และ อรทัย เจริญสิทธิ์

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 149 ถนนเจริญกรุง แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120

*ติดต่อ: jakkrapan.r@mail.rmutk.ac.th, 085-212-5469

บทคัดย่อ

การวิจัยผลจากการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 35 คน โดยออกแบบแผนการทดลองกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย 2) สื่อการเรียน ได้แก่ ใบความรู้ และ รูปภาพ 3) งานที่มอบหมาย 4) แบบทดสอบ 5) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 85.60/79.14 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ มีค่า t test เท่ากับ 23.08 โดยคะแนนการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06 และคะแนนการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย = 17.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.98 ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

คำหลัก: จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน, อาหารสร้างสรรค์, การงานอาชีพ

Abstract

This research on the effectiveness of Creative-Based Learning (CBL) on Creative Food in the Vocational Studies subject for Mudthayomsuksa 5 students at Sri Suriyothai School aimed to: 1) develop creative-based learning activities on Creative Food in the Vocational Studies subject for 5th grade students at Sri Suriyothai School; 2) study the academic achievement of Mudthayomsuksa 5 students using creative-

อาหารฟิวชั่น, อาหารโมเลกุล, บรรจุภัณฑ์กินได้, การออกแบบงาน (Food Presentation) เหมาะกับผู้ที่อยากเป็นผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร นักออกแบบนวัตกรรมหรือเชฟมืออาชีพที่มองหาความแปลกใหม่ การประกอบอาหารที่ไม่ได้ยึดติดอยู่กับรูปแบบหรือตำราเดิม ๆ แต่เป็นการนำ "ศาสตร์" (วิทยาศาสตร์การอาหาร) มาผสมผสานกับ "ศิลปะ" (การออกแบบและการนำเสนอ) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้บริโภค ทั้งในด้านรูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส

การเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้นำ รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน มาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียน เกิดทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรม มีการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นหนึ่งในวิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โครงสร้างหลักได้พัฒนามาจากโครงสร้างการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบบความคิดแนวนาน (ฤชัยพานิช, 2558) อนรรฆ สมพงษ์ และลดาวัลย์ มะลิไทย (2560) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐานว่าเป็นการสอนที่สอนให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ทักษะการคิด ทักษะการทำงาน และทักษะการใช้ชีวิต โดยจะมีการสอนที่มีความหลากหลาย ไม่ยึดติดกับวิธีใดวิธีหนึ่ง เป็นการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียน ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต ได้แก่ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแสวงหาความรู้ทักษะการสื่อสารและทักษะความคิด สร้างสรรค์โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน [1] และด้วยสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของนักเรียน

มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และเป็นวัยที่มีความคิดสร้างสรรค์กล้าแสดงออก การจัดการเรียนรู้ จึงควรเน้นการจัดกิจกรรมเชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็นและการสร้างสรรค์ชิ้นงานอย่างอิสระ เพื่อตักตักศักยภาพวัยรุ่นในการสร้างสรรค์ชิ้นงานจริง

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลจากการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ผู้วิจัยคาดหวังว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าทางการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และคาดหวังว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ในการพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน เรื่องอาหารสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. แนวคิดทฤษฎี

การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning: CBL)

การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning: CBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นรูปแบบการเรียนที่พัฒนามาจากโครงสร้างการเรียนการสอนแบบใช้

ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบบความคิดแนวขนานของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการนำกระบวนการสอนแบบ Active Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและคอยให้คำแนะนำ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ และมีความสุขในการเรียนเพิ่มขึ้น ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ และวรวรรณ นิมิตรพงษ์กุล [2] กล่าวว่า วิธีการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นการเรียนแบบต้นตัว ทำให้เด็กทุกคนกลายเป็นคนร่าเริงมีเสียงหัวเราะ และกล้าแสดงความคิดเห็น เด็ก ๆ ได้ค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยีได้เรียนแบบค้นคว้า คิด และนำเสนอ ได้ทำงานเป็นกลุ่มโดยเน้นกระบวนการลงมือทำด้วยความกระตือรือร้นในการค้นคว้า โดยนำหลักการสอน Active Learning มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งฉัตรชัย สุขุม และ อุบลวรรณ ส่งเสริม [3] ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน มี 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ SPEAK Model มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) จุดประกายจินตนาการด้วยดิจิทัล 2) วางแผนเป้าหมายและค้นคว้า 3) สร้างสรรค์เรื่องเล่าดิจิทัลสร้าง 4) นำเสนอแลกเปลี่ยนร่วมเรียนรู้ และ 5) ประเมินผลสะท้อนคิดบนแพลตฟอร์มดิจิทัล 4) การวัดและประเมินผล 5) เชื้อหนุนสนับสนุนผลการประเมินรูปแบบการเรียนรู้

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 152 คน

3. กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 35 คน โดยออกแบบแผนการทดลองกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอนทั้งภาคการเรียน ทำให้เป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยสามารถควบคุมตัวแปรและดำเนินการสอนได้จริง

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

ตัวแปรตาม ได้แก่

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) 2) สื่อการเรียนรู้ 3) แบบประเมินงานที่มอบหมาย (การออกแบบอาหารสร้างสรรค์) ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Score) 4) แบบทดสอบก่อน-หลัง

เรียน แบบทดสอบย่อย เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดย่อยของเนื้อหาที่จะนำมาทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง

2. วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาสู่การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติ และค่านิยม

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ

4. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบทเรียน โดยกิจกรรมจะต้องมีความหลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นภายในตนเองได้ โดยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ขั้นที่ 2 ปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสามารถ ขั้นที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นที่ 4 นำเสนอ ขั้นที่ 5 ประเมินผล 3. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างสื่อที่ใช้การจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

6. ศึกษากระบวนการวัดผลและประเมินผล โดยเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผลให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

7. ค้นคว้า สืบค้น สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนนอกชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

8 สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้ตามหลักการที่ศึกษา

9, นำเครื่องมือที่ได้จากข้อ 8 ขอคำแนะนำและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญสร้างแบบสอบถามแล้วนำไปให้ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วย ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตรของ IOC

10. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่แบบไม่อิสระ (Dependent t-test)

4.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเรียนเนื้อหาในภาคทฤษฎีก่อนการเรียนปฏิบัติ ซึ่งก่อนสอนได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และเมื่อสอนภาคทฤษฎีจบได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

2. ผู้วิจัยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม โดยสร้างกติกาว่าให้แบ่งตามเลขที่ 1-5

3. ดำเนินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL)

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงาน อาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

รายการประเมิน	χ	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหา / สารการเรียนรู้			
1.1 เนื้อหาเรื่องอาหารสร้างสรรค์มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	4.60	0.65	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.66	0.64	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับความรู้และวัยของผู้เรียน	4.66	0.59	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับอาหาร	4.60	0.65	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้			
2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.60	0.65	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และแสดงความคิดสร้างสรรค์	4.49	0.66	มาก
2.3 ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.51	0.61	มากที่สุด
2.4 บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.69	0.47	มากที่สุด
2.5 การจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกและมีความสุขในการเรียน	4.57	0.61	มากที่สุด
ภาพรวม	4.60	0.76	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 อยู่ในระดับมากที่สุด โดย

ประเด็นที่ได้รับความเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 อยู่ในระดับมากที่สุด, เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับความรู้และวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื้อหาและเนื้อหาที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

6. อภิปรายผล

1) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย วิเคราะห์โดยใช้ E1/E2 พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 85.60/79.14 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฝนฟ้า บุญปก และอัฐพล อินตะเสน [4] ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 80.03/79.082)

2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย วิเคราะห์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรณพ อุดมสุข และกฤษฎา กาญจน์ โดพิทักษ์ [5] ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 18.85 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 9.24 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนกิจกรรมรูปแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creative Based Learning (CBL) เรื่องอาหารสร้างสรรค์ วิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16 เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่ได้รับความเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เนื้อหาที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 อยู่ในระดับมากที่สุด, เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับความรู้และวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื้อหา และ เนื้อหาที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพัชร เจษภูวโรจน์ [6] ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานกับกิจกรรมพหุปัญญา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการกระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานอยู่ระดับมากที่สุดในทุกด้าน

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์ผลงานอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) นำไปใช้ต้องคำนึงถึงสถานศึกษา สื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ผู้สอนควรทำการวางแผนการทำงาน เอาใจใส่ต่องานอย่างเคร่งครัด นึกถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ฝึกให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน ตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามสภาพความเป็นจริง ให้ผู้เรียนมีได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระ มีความรับผิดชอบ และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ความคิด สร้างสรรค์ ทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพในงานต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลง และพบปัญหาใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลา ผู้เรียนจึงต้องได้รับการฝึกฝนให้พัฒนาทักษะในการคิด เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องพบในชีวิตประจำวัน

2. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2551
- [2] วิริยะ ถาชัยพาณิชย์ และวรรณณ นิมิตรพงษ์กุล. สอนสร้างสรรค์ เรียนสนุกยุค 4.0. 2562 กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น
- [3] ฉัตรชัย สุขุม และ อุบลวรรณ ส่งเสริม. การพัฒนาและการประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ เป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูด สร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. Journal of Education and Innovation. 2 0 2 5 Dec 31;27(4):126-41.
- [4] ฝนฟ้า บุญปก, อรุณพล อินตะเสน. การจัดการ เรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับแผนผัง ความคิดเพื่อ

ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสารศิลปการ
ศึกษาศาสตร์วิจัย. 2025 Jun 27;17(1):218-34.

- [5] อรรพรรณ อุดมสุข, กฤตยาภาณุจน์ โตพิทักษ์. ผลการ
จัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับ
สื่ออินโฟกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดี ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วารสารพิบูล คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร. 2022 Jul
1;20(1):289-307.

- [6] สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. การจัดการเรียนรู้แบบ
สร้างสรรค์เป็นฐานกับกิจกรรมพหุปัญญา. Journal
of Roi Kaensarn Academi. 2021 Sep 26;6(11):
370-84.

นายเมธสิทธิ์ ต้าคำมา
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
ศึกษาศาสตร์ศึกษา คณะ
เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ

ผศ.ดร.อรรถัย เจริญสิทธิ์
อาจารย์ประจำศึกษาศา
คหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะ
เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
มงคลกรุงเทพ

ประวัติผู้เขียนบทความ

ผศ.ดร.จักรพันธ์ รุ่งงาม
อาจารย์ประจำศึกษาศา
คหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะ
เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
มงคลกรุงเทพ